

Geachte heer, mevrouw

Driebergen, 3 februari 2014

Cogen Nederland – de vereniging voor WarmteKrachtKoppeling – maakt graag gebruik van de mogelijkheid commentaar te geven op de voorliggende MR gassamenstelling. Na enkele algemene opmerkingen over verandering van gassamenstelling richten wij ons met name op de voorstellen betreffende G gas, na afstemming van LTO Glaskracht en met PLAGAMO.

De hoge veiligheid, goede doelmatigheid en uitstekende milieuprestatie van gas gebaseerde elektriciteit en warmte voorziening in Nederland is in belangrijke mate te danken aan de consistente samenstelling - en dus kwaliteit - van het in Nederland verwerkte gas. Dankzij enerzijds aanwezigheid van een zeer grote, consistente bron van G gas en anderzijds een succesvol beleid om gas uit andere bronnen door bewerking van gelijke kwaliteit te maken.

Als grote gebruikers van gas – Nederlandse WKK's gebruiken bij volle belasting in totaal ongeveer 14 miljard m³ gas, waarvan een belangrijk deel G Gas – ondersteunen wij pogingen gas aanvoer door toename van verschillende aanbieders en verschillende gassen zeker te stellen. Dat heeft een grotere variabiliteit van samenstelling van het in Nederland (of Noord West Europa) aangeboden gas tot gevolg. Verwerking daarvan zal kosten optimaal plaats kunnen vinden door keten optimalisatie en door zodanige voorwaarden te scheppen dat alle partijen in de keten daaraan bijdragen, binnen randvoorwaarden van veiligheid, betrouwbaarheid, doelmatigheid en duurzaamheid.

Wij menen dat huidige beleidsontwikkeling zich teveel richt op alleen specificaties voor gassamenstelling bij invoeding en gebruik, met het buiten beschouwing laten van andere keten opties, zoals bewerking van gassen bij opslag, transport en distributie. Ons inzien dreigt daarmee een vermijdbare combinatie van sub optimalisatie en minder veiligheid, doelmatigheid en duurzaamheid prestatie langs de gehele keten te ontstaan. De voorliggende MR weerspiegelt deze suboptimale beleidsontwikkeling. Wij merken erover op:

1. *Verandersnelheid van de gassamenstelling ontbreekt in de MR*

In de concept MR wordt geen begrenzing voorgesteld voor de maximale verandersnelheid van de gassamenstelling, waaronder de Wobbe-index en het PE getal.

In bijlage 1 bij de brief aan de Tweede Kamer van 12 maart 2012 (Langetermijnbeleid over de gassamenstelling, kenmerk: ETM/EM / 12003092) schrijft de Minister van EZ hierover: *'De sprongen in het methaangetal en de Wobbe-index zal een aanzienlijke grotere uitdaging zijn om elektriciteitscentrales en gasmotoren te ontwerpen die zowel energie-efficiënt zijn, als sprongen en Wobbe-indexband aankunnen.'*

Wij verwijzen ook verwezen naar het rapport 'Gaskwaliteit van de toekomst', deelrapport 1 van KEMA/KIWA , pagina 81, tabel 3, waarin waarden worden voorgesteld voor de begrenzing van de verandersnelheid om het huidige niveau van de gaskwaliteit te waarborgen. Dit betreft voor de veranderingssnelheid van de Wobbe index een maximum van 0,1 MJ/m³/s en voor het PE getal 2,5% per 30 sec of 0,083%/s (equivalent aan 0,3 MN/s). Wij verzoeken dit soort begrenzing op verandersnelheid op te nemen.

Het hoge potentiële CO₂-gehalte in G-gas is ook van belang voor het methaangetal. Gas met weinig hogere koolwaterstoffen en tot 10% CO₂ heeft een MN boven de 100. Dit betekent dat snelle fluctuaties tussen bijvoorbeeld 80 en 100 kunnen optreden. Ook daarvoor is van belang dat een maximum verandersnelheid wordt vastgesteld.

2. Onduidelijk tijdelijke afwijkend aandeel hogere koolwaterstoffen door inzet peakshaver

Er is verduidelijking nodig dat de peakshaver invoedt op het H gasnet. Onder omstandigheden kan het gas uit de peakshaver ook de G gasnetten bereiken. Daarbij is het mogelijk om invoeding van het gas uit de peakshaver in de G gasnetten te voorkomen en kan door via een signaleringssysteem dat de eventuele levering van aardgas uit de peakshaver in G gasnetten aankondigt worden. Door vermelding en toepassing van deze maatregelen in de overgangperiode kunnen WKK exploitanten op het G-net maatregelen nemen als de peak shaver wordt ingezet, totdat per 2016 de peakshaver is gehouden aan het in de MR vastgelegde PE getal wordt de veiligheid, doelmatigheid, duurzaamheid en betrouwbaarheid van het transport en toepassing van gas bevorderd, wat het primaire doel is van de MR.

3. PE getal G gas begrenzen op 5%, ook na 2022

Het is technisch zeer onwenselijk om voor gasmotoren een bandbreedte te hebben van het PE van 0% tot 8,1%. De bovenste waarde zal de 5% niet moeten overstijgen om een doelmatige en efficiënte toepassing van gasmotoren te realiseren. Van het huidige gasmotorpark (rond de 3500 MWe) zal een flink deel in 2022 nog operationeel zijn. Voor deze motoren is het zeer kostbaar om het ontwerp en de regeling aan te passen (grote motorrevisie betekent 200 tot 300 mln euro investering voor het gehele park). Daarnaast zal dit een enorme eenmalige operatie vergen waarvoor het personeel niet is te vinden. Het betekent tevens een achteruitgang in rendement omdat de compressieverhouding moet worden verlaagd om het 'slechtste' gas, het gas met het laagste MN of hoogste PE, aan te kunnen. Dit resulteert in een slechtere economische performance en lagere milieuprestatie. Dit is zeer onwenselijk en ondoelmatig, temeer omdat gas met zulke hoge PE getallen slechts van beperkte bronnen komt en derhalve slechts een heel klein deel van de mogelijk te ontvangen gassen betreft. Dit geldt dan ook tevens voor nieuwe gasmotoren. De combinatie met mogelijke snelle wisselingen in MN maakt het onmogelijk om dit zelfs met een snelle klopregeling weg te regelen. De combinatie met onbeperkte veranderingssnelheid zal de toepassing van gasmotoren onmogelijk maken.

Dit standpunt is overigens ook eerder naar voren gebracht door o.a. de Vereniging Importeurs Verbrandingsmotoren (VIV), LTO Glaskracht en Euromot, de Europese brancheorganisatie voor fabrikanten van gasmotoren.

4. Onduidelijkheid over jaartal waarin op z'n vroegst de gassamenstelling kan veranderen

Op pagina 19 wordt onder "G-gassamenstelling in de verdere toekomst na 2021" verwezen naar de tabel voor de samenstelling die "op zijn vroegst vanaf 2021 gedistribueerd kan worden". Dit moet zijn 2022.

5. Onduidelijkheid over de status van de toelichting op de gassamenstelling van G gas na 2021

In de toelichting wordt ingegaan op de gassamenstelling zoals die na 2021 getransporteerd kan worden. Aangezien het hier om een toelichting gaat gaan wij ervan uit dat deze mogelijke gassamenstelling informatief bedoeld is en geen besluit inhoud van de exacte parameters die na 2021 gelden.

6. Concentratie siloxanen

Voor veel apparatuur waaronder gasturbines en gasmotoren is siloxaan schadelijk. De aangegeven waarde voor invoeding van G-gas (pagina 5) voldoet voor gasmotoren maar niet voor gasturbines. Uitgaande van de rapportage van KEMA over invoeding van groen gas (27 september 2013) zou dit een waarde van 0,01 moeten zijn. Ook zou dan bij de gaskwaliteit op binnenlandse afleverpunten (pagina 8) deze waarde genoemd moeten worden. Wij verzoeken u deze veiligere waarden over te nemen.

7. Wobbe-index H-gas op binnenlandse afleverpunten

In de tabel op pagina 6 worden hogere waarden genoemd dan de tabel voor gaskwaliteit op invoedpunten (pagina 3). Hoe kan het dat de Wobbe op een afleverpunt hoger is dan een invoedpunt? Zijn de genoemde punten geen invoedpunt?

Ook de genoemde ondergrens voor Noord- en Zuid Holland vanaf 1 oktober 2014 is lager dan de waarde op pagina 3. Hoe kan dat?

8. Andere gassen voor de G-gaskwaliteit op invoedpunten

Voor met name groen gas uit stort gas is het van belang om andere gevaarlijke stoffen te voorkomen die in stortgas voorkomen of in de verbrandingsproducten kunnen ontstaan. Het gaat hier vooral om chloor- en fluorhoudende verbindingen.

9. Doel en aanleiding

Op pagina 12 staat de zinsnede: "Op basis van artikel 54a van de Gaswet dient de netbeheerder van het landelijke gastransportnet gas uit de inheemse gasvoorkomens in te nemen. Deze taak wordt niet ingeperkt door de voorliggende regeling; gas uit de inheemse gasvoorkomens kan ongeacht de gassamenstelling ingevoerd worden in het landelijke transportnet." Dit lijkt een vreemde uitspraak, het kan toch niet zo zijn dat gas van een kwaliteit die afwijkt van de eisen in bijlage 1 zonder bewerking wel ingevoegd wordt?

10. Definitie Laagcalorisch gas

Op pagina 13 wordt in de alinea onder het kopje 'Laagcalorisch gas' een beschrijving gegeven die ons inziens bedoeld is voor G-gas. Het lijkt dat de termen G gas en L gas door elkaar gebruikt worden. Laagcalorisch gas heeft geen duidelijke definitie en L-gas is alleen bedoeld voor export. Wij vragen u om controle en waar nodig aanpassing.

11. Onduidelijkheid over de bepaling van de calorische waarde bij invoeding

In bijlage 2 wordt ten aanzien van de gaskwaliteit bij invoeding van G gas gesteld dat de calorische waarde van het gas niet meer dan 1,5% lager is dan de gemiddelde calorische waarde van het gas dat de afgelopen twaalf maanden is ingevoerd vanuit het landelijke gastransportnet. Onduidelijk is wat de tijdseenheid is van deze 1,5%. Mag de calorische waarde momentaan niet meer dan 1,5% afwijken of bijvoorbeeld per klokuur? Dezelfde vraag geldt voor de bepaling dat de calorische waarde gelijk of hoger is dan de gemiddelde calorische waarde van het gas dat de afgelopen twaalf maanden is ingevoerd vanuit het landelijke gastransportnet als de calorische waarde bij de invoedingsinstallatie niet gemeten wordt. Een vervolgvraag is hoe de genoemde calorische waarde wordt gecontroleerd, zeker als deze niet gemeten wordt?

12. Definities

Een algemene opmerking is dat de termen consument, gebruiker, eindafnemer en zakelijke afnemer door elkaar gebruikt worden. Dit roept verwarring op, temeer omdat niet aangesloten wordt bij de gehanteerde definities in de Gaswet.

Tot slot vragen wij u de bestaande "zorg plicht van (regionale) netbeheerders voor het goed en veilig functioneren van de gasinstallaties en toestellen van aangeslotenen en te zorgen dat zij geen hinder ondervinden van (de kwaliteit van) het in te voeden gas" in de MR op te nemen

Wij zijn graag beschikbaar om onze standpunten nader toe te lichten,

Hoogachtend,

COGEM Nederland

Ir. C. den Blanken